

Utbildningsförvaltningen
Ida Carlén

2024-10-17

Dnr BOU 2023-240
Dnr KS 2023-284

Barn- och ungdomsnämnden

Motion (V) - Inför frukost i skolan för alla elever, svar

Förslag till barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Utbildningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen avslås med hänvisning till att kostnaden på 25–50 miljoner kronor per år inte ryms i barn- och ungdomsnämndens budget samt den stora påverkan och utmaning det medför för verksamheten gällande dimensionering av skolmatsalar, bemanningsplanering och extra städkostnader.

Ärende

Sofia Frithioff (V) föreslår i en motion daterad den 2023-02-23 att:

- Att Linköpings kommun inför avgiftsfri frukost på alla grundskolor.

Enligt motionären har många skolor under hösten och vintern vittnat om hungrigare elever och större åtgång av skolmat. Vänsterpartiet vill ge skolor pengar så att de kan servera frukost varje dag. Detta skulle vara bra både för elevernas skoldag och för de barnfamiljer som har det tufft i dyrtiderna. För Vänsterpartiet är detta lika självklart som att de ska få ta del av en pedagogisk verksamhet av god kvalitet. Den ökande barnfattigdomen är ett faktum i Sverige, såsom de ökande sociala klyftorna. I en nyligen släppt rapport från Rädda Barnens internationella organisation jämförs Sverige med länder i Östeuropa när det kommer till barnfattigdom. Sverige är sämst i Norden och det är störst skillnader mellan utrikes och inrikesfödda barn i Sverige i EU.

Utbildningsförvaltningen föreslår att motionen avslås med hänvisning till att kostnaden för frukost för alla elever inte ryms i barn- och ungdomsnämndens budget. Med utgångspunkt från dagens antal elever i kommunala såväl som fristående skolor blir den uppskattade kostnaden 25–50 miljoner kronor per år beroende på hur många elever som väljer att äta frukost. Det finns inte

utrymme för detta i budgeten, eftersom det redan idag krävs att verksamheterna vidtar besparande åtgärder då de inte fullt kompenseras till 2023 års pris- och lönenivå. Även det vikande barn- och elevunderlaget påverkar budgeten. Resurser för undervisning och utbildning måste prioriteras. Förslaget innebär också en stor påverkan och utmaning för verksamheten gällande dimensionering av skolmatsalar, bemanningsplanering och extra städkostnader.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (V) - Inför frukost i skolan för alla elever, svar (okt-24)

Bilaga – Motion (V) – Inför frukost i skolan för alla elever

Bakgrund

Sofia Frithioff (V) föreslår i en motion till Linköpings kommunfullmäktige att

Linköpings kommun inför avgiftsfri frukost på alla grundskolor.

Kost & Restaurangs erfarenheter från tidigare försök med frukost är att det till att börja med fanns ett stort intresse bland eleverna, men att antalet ätande elever sjönk efter hand till ett fåtal och aktiviteten lades ned.

Frukostpriset är 14:50 kr per portion för årskurs F–6, 18:12 kr per portion för årskurs 7–9 och 25 kr per portion för pedagoger i 2023 års prisenivå (priser exklusive moms). Kost & Restaurang har ett grundpris på frukost som är vilande och som beräkningarna utgår från. Detta pris har använts när någon enskild skola under en period serverat frukost.

För att få täckning för personalkostnaden behöver Kost & Restaurang en grundbeställning och en miniminivå på 40 portioner att debitera per dag. På de skolor som inte har fritidshemsverksamhet i skolrestaurangen idag, flera skolor med fritidshemsverksamhet äter på avdelning eller liknande lösningar, kan det vara så att köken inte är bemannade för att kunna börja servera frukost klockan 07:00. Då tillkommer den utökade bemanningstiden på portionspriset. Frukostutbudet är detsamma som serveras till frukost och mellanmål på fritidshem. Innehållet styrs via Utbildningsförvaltningens kravspecifikation som Kost & Restaurang arbetar efter.

Det behövs i dagsläget ingen extra transport från något tillagningskök, men eftersom varje kök beställer livsmedel till frukost så kan eventuellt extra transport från den Samordnade varudistributionen behövas till vissa kök. Extra städning kan behövas i vissa skolrestauranger om det blir många elever som äter frukost. För de kök som inte har fritidshemsverksamhet idag kan det finnas ett behov av fler kylskåp i skolrestaurangen, vilket blir en tillkommande kostnad. En fråga att lösa är att besluta om grundskolan eller fritidshem ska debiteras för portionerna, då det är svårt för medarbetare att veta vilka portioner som ska debiteras fritidshem och vilka som ska debiteras grundskolan.

Frukost serveras i skolmatsalar. Dessa är inte dimensionerade för att ta emot samtliga elever vid samma tillfälle. Lunch schemaläggs för att inrymma elever. Extra städning av matsal kommer att behöva upphandlas i och med nytt behov av detta mellan frukost och lunch. Det finns en svårighet i att dimensionera beställningar då frukost är frivillig och kostnadsfri. Rätt dimensionering är av vikt för att kunna erbjuda frukost till samtliga som önskar detta, samtidigt som matsvinnet bör hållas till ett minimum.

Förslaget innebär en stor utmaning kopplat till bemanningsplanering då anställda inom morgonomsorgen inte kommer kunna täcka behovet och fritidspersonal framförallt behövs i verksamheten under eftermiddagen.

Med utgångspunkt från dagens antal elever i kommunala såväl som fristående skolor blir den uppskattade kostnaden 25–50 mnkr per år beroende på hur många elever som väljer att äta frukost. Det finns inte utrymme för detta i budgeten, eftersom det redan idag krävs att verksamheterna vidtar besparande åtgärder då de inte fullt kompenseras till 2023 års pris- och lönenivå. Även det vikande barn- och elevunderlaget påverkar budgeten. Resurser för undervisning och utbildning måste prioriteras.

Ekonomiska konsekvenser

Att införa frukost för alla elever i grundskolan innebär en ökad kostnad för barn- och ungdomsnämnden på uppskattningsvis 25–50 mnkr per år beroende på hur många elever som väljer att äta frukost. Beräkning visar vid 100% beläggning en kostnad om 50 mnkr, 75% 40 mnkr och 50% 30 mnkr. Kostnaden ryms inte i barn- och ungdomsnämndens budget.

Kommunala mål

Barn- och ungdomsnämndens mål:

Likvärdiga möjligheter

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget till beslut påverkar inte elever olika utifrån deras könsidentitet.

Samråd

Samråd med andra förvaltningar är inte aktuellt.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen

Paul Håkansson

Robert Bredberg

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionären